

GAZETA POLSKA

Prenumerata w mieście kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 171.

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 30 Czerwca 1829 roku we Wtorek.

Z powodu kończącego się kwartału, ma zaszczyt wezwać Redakcja Gazety Polskiej szanownych prenumeratorów, aby wcześniej raczyli zapisywać na kwartał następny, wszelkie bowiem opóźnienie w nadsyłaniu początkowych w kwartale numerów, nie będzie winą Redakcji. Prenumerata na prowincji zł. 20, w Warszawie zł. 12 na kwartał.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

WARSZAWA. — Na ostatnich targach płacono: pszenicę od 24½ do 29, żyto od 7½ do 8½; jęczmień od 7 do 7½; owies od 5 do 6 zł. za korzec.

AMSZTERDAM. — Dnia 20 czerwca. — Na zboże nie masz żadnego odbytu, kupują tylko na consumo.

BERLIN. — Dnia 23 czerwca. — Na tegorocznym jarmarku na wełnę, nie było jej więcej, jak już donieśliśmy, nad 30,000 cetnarów. Gatunki od 30 do 50 tal. za ctr., miały najwięcej odbytu, i płacono je po cenie zeszłorocznej, a w niektórych partiach nawet cokolwiek drożej; gatunki od 60 do 90 tal. miały dobry obdyt, ale tylko po cenie niższej o 10 do 12 tal. na cetnarze, w stosunku do cen roku zeszłego; wełny na 100 tal. i droższe, odeszły po cenach zeszłorocznych. Lubo targ dziś kończyć się powinien, jednakże przewlecze się załatwienie interesów i przez dzień jutrzejszy, a wtenczas dopiero będziemy mogli wiedzieć z pewnością ile rzeczywiście sprzedano wełny; zdaje się, że najmniej 10ty prct. pozostanie niesprzedanej.

LONDYN. — Dnia 19 czerwca. — Chłodny czas i kilka ulewnych deszczów, sprawiły, że mało sprzedających kupców było na targu. Lubo podatek od pszenicy zagranicznej o 3 sz. niższy został, obdyt na nią był jednak nie wielki, bo spodziewają się, że najdalej za dni 14 większe niżnienie opłaty, aż do 6 s. 8 d. nastąpi. W ogólności pszenicy nie można inaczej sprzedać, jak z odstąpieniem ceny. Inne gatunki zboża, nie mają także dobrego targu. — W tym tygodniu dowieziono pszenicy zagranicznej 2550 kwarterów; w innem zbożu nie dowieziono nic.

WIADOMOŚCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE — Warszawa.

Wypis z protokołu sekretarjatu stanu królestwa polskiego. — Z Bożej Łaski **MYMIKOŁAJ I.** Cesarz Wszech Rosji i Król Polski. i t. d.

Zważywszy, że pomiędzy rozmaitemi oznakami ustanowionemi w naszym królestwie polskiem, dla uznania

zasługi poddanych naszych, w jakikolwiek bądź sposób odznaczających się, nie masz żadnej szczególnie przeznaczonj na wynagrodzenie ciągłej i nieskazitelnej służby, prócz tej, jaką podoficerowie i żołnierze otrzymują.

Chcąc wszelako ażeby nieprzerwane prace i usiłowania codzienne, równie dla dobra ojczyzny potrzebne, jak się przyczyniają do jej chwały czyny świetne i szczerne zdolności, mogły otrzymać, tak jako i te, coraz nową zachętę w jawnych dowodach wdzięczności wywiązującego się rządu; w myśl art. 44 ustawy konstytucyjnej. Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Utworzona zostaje nowa oznaka przeznaczona dla wynagrodzenia ciągu służby tak cywilnej, jako i wojskowej.

Art. 2. Oznaka ta nazywać się będzie znakiem honorowym.

Składać się ma ze sprzączki pozłacanej, kształtu czworograniastego; na niej wieńiec z liści dębowych, w pośrodku którego umieszczona będzie, liczbą rzymską, ilość lat służby za którą ozdoba przyznana zostanie, ato podług wzoru do niniejszego postanowienia.

Art. 3. Oznaka ta będzie noszona przy dziurce guzika od sukni nawleczone na wstążkę orderu wojskowego dla wojskowych, a na wstążkę orderu ś. Stanisława dla urzędników cywilnych, stosownie do zawodu, do którego w chwili uzyskania jej należeć będzie takową otrzymujący.

W żadnym razie, nie będzie mogła być zastąpioną w noszeniu przez samą wstążkę.

Art. 4. Ubiegający się o ozdobę znaku honorowego, winien liczyć czynnej służby lat 15 skończonych.

Po upłynionych następnie pięciu latach służby czynnej, pierwiastkowy znak honorowy będzie mógł być zamieniony na inny, który oznaczać będzie ten nowy przeciąg czasu, w myśl artykułu 2; i tak dalej co lat pięć.

Art. 5. Czas od którego lata służby liczyć się mają, oznaczony będzie stosownie do artykułu 19 postanowienia wiekopomnej pamięci Najjaśniejszego Cesarza i Króla **ALEXANDRA** z dnia 12 (24) Lutego 1824 roku względem pensji emerytalnych cywilnych, i stosownie do artykułów 17 i 18 postanowienia z tejże daty, względem pensji emerytalnych wojskowych.

Art. 6. Mają prawo ubiegania się o znak honorowy: każdy wojskowy w randze officerskiej, jakiego bądź stopnia, i jakimkolwiek orderem ozdobiony.

Każdy urzędnik lub officialista cywilny, licząc od chwili w której będzie mógł przystąpić do stowarzyszenia emerytalnego, w myśl postanowienia dostojnego poprzodnika Naszego z dnia 12 (24) lutego 1824 jakikolwiek piastowałby urząd i jakimkolwiek orderem byłby ozdobiony.

Przejdzie ze służby wojskowej do cywilnej i nawzajem, w niczem na prawa kandydata nie wpływa.

Art. 7. Znak honorowy mogą otrzymać ci tylko, którzy udowodnią, iż postępowanie ich było ze wszystkich stron nienagane w sprawowaniu powierzonych im obowiązków.

Art. 8. Wszelki wyrok zapadły, wszelkie wyrzeczenie sądowe lub administracyjne, pociągające za sobą jakiekolwiek kary hańbiące, od którychby nawet uwolnienie nastąpiło, bądź w drodze łaski, bądź przez wzgląd na dawniejsze usługi, bądź dla braku dostatecznych dowodów, są względem znaku honorowego przyczynami wyłączającymi, dla których cały czas upłyniony służby, aż do chwili w której takowy wyrok, lub takowe wyrzeczenie wydane zostały, liczony nie będzie.

Art. 9. Kandydat utraci rok służby w skutku urzędowej nagany wyższej władzy, lub kary pieniężnej na którąby skazany został na niedopełnienie obowiązku.

Nieusprawiedliwione prawnie opóźnienia czy to wstawieniu się do właściwych obowiązków, czyli też w złożeniu rachunków, jakichby rodzaj kandydata mógł wymagać, pociąga za sobą utratę pięciu lat służby.

Powody wszelako powyższe nie będą mogły mieć tego skutku, skoro zaciągnięte nie zostaną do stanu służby kandydata, z rozkazu wyższej władzy od której tenże zależy.

Art. 10. Jednakowoż rozporządzenia powyższych artykułów 7 i 8go tyczą się tylko służby już odbytej, w niczem zaś nie wpływają na służbę następną tak, iż ktoby uległ podobnemu wyłączeniu, może nadal przez nowe zasługi stać się godnym otrzymania znaku honorowego, równie jak każdy inny.

Art. 11. Każdy kandydat do znaku honorowego winien zgłosić się z żądaniem swém do władzy bezpośrednio nad nim przełożonej, ażeby za pośrednictwem tejże prawa jego uznane były.

W tym celu wojskowi stosować się będą do urzędzeń wojskowych przepisanych względem innych poddań.

Urzednicy cywilni trzymać się mają drogi, jaką im wskazuje porządek administracyjny.

Nakoniec wojskowi lub urzednicy cywilni nie zostają w czynnej służbie, zgłaszając się będą obowiązani do komisji rządowych, od których zależeli w chwili wstąpienia ich ze służby.

Art. 12. Podania Kandydatów będą mogły być pisane na papierze prostym.

(Dokończenie nastąpi.)

— Postanowieniem Najjaśn. Cesarza i Króla Jmci na dniu 5 (18) czerwca r. b. mianowani zostali. Referendarzami stanu nadzwyczajnymi: Leon Jelski kommissarz delegowany do obwodu sandomierskiego; Wojciech Rogoziński radca prokuratorji generalnej; Ignacy Wojciechowski radca prokur. jener.

— Rada administracyjna król. postanowieniem w d. 9 h. m. wydaném, potwierdziła zapis summy złp. 100 na wieczny fundusz dla bractwa rożańca Śgo i Bożego ciała w

Łęczny, przez Ciołkiewicza tamtejszego obywatela uczyniony.

— W d. 27 h. m. jako w dniu imienin JWIX. arcybiskupa prymasa, w czasie wotywy w kościele Ś. Jana, wykonaną została przez liczną orkiestrę nowa msza, offertorium, i graduale kompozycji JX. Florjana Gieczynskiego proboszcza w Niegowie.

— Podpisany kurator massy po ś. p. Benedyckie Chamber w Zwierzyńcu, obwodzie zamojskim, województwie lubelskiem zmarłym, wzywam suksesorów tegoż Benedykta Chamber, aby się z prawami swojemi do spadku zgłaszali; inaczey sami sobie winę przypiszą, jeżeli skarb publiczny takowy w posiadanie obejmie. — Lublin d. 16 czerwca 1828 r. — Jan Czyński Patron.

— (Doniesienie loteryjne z kantorów BLUMA I JAKUBOWSKIEGO.) — Wygrano w naszych kantorach w 35 loterii klassycznej:

Wielki Los na Numer 17,677 złp. 200,000

Nr. 28,968 złp. 10,000	Nr. 705 złp. 2000	Nr. 24,162 złp. 2000
— 777 — 1000	— 3299 — 1000	— 3433 — 1000
— 7617 — 1000	— 12,259 — 1000	— 18,877 — 1000
— 22,603 — 1000	— 22,611 — 1000	— 25,677 — 1000
— 27,119 — 1000	— 27,136 — 1000	— 27,164 — 1000

Prócz mniejszych wygranych po zł: 500, 400, 300, 200, 150.

Losów do pierwszej klasy 36tej loterii (całkowitych po złp. 12 gr. 15, ćwierciowych po zł. 3 gr. 4.) niemniej Biletów do nowej loterii wcale oddzielnie ciągnąć się mającej w której główne wygrane są: DOM massif murowany z oficyną i trzema ogrodami, oraz w gotowiznie po złotych 20,000, 10,000, 5000, 3000 etc, wraz z planami po złp. 6 gr 20 w kantorach naszych dostać można.

Osoby na prowincji zamieszkałe, życzące u nas spróbować szczęścia, raczą swe łaskawe zlecenia franco nadesłać, którym zapewnia się najrychlejszy skutek i akuratność. — W Warszawie dnia 15 czerwca 1829 r. —

Blum et Jakubowski.

Miejsce kantorów jest: w domu dyrekcji generalnej loterii pod Nr. 2406, i w domu towarzystwa król. warsz. przyjaciół nauk przy ulicy Nowy-Świat pod Nrem 131C.

— Model kolosalnego pomnika xięcia Józefa Poniatowskiego roboty Torwaldsena, sprowadzony z Rzymu do Warszawy, wkrótce widzieć będzie można w umyślnie na to wystawionej obszerniej szopie w podworzu obok sal reutowych. Model ten w czasie transportu w pakach, w Gdańsku uszkodzony został przez wylew Wisły, lecz dziś jest zupełnie naprawiony.

— Towarzystwo krakowskie artystów dramatycznych polskich, rozdzieliło się na dwie części. Jedna w której znajdują się PP. Skibińscy, Szymkajtowie, Anczyc i t. p. grywa teraz w Kaliszu; druga pod przewodnictwem P. Milkowskiego i Fiszera bawi publiczność kielecką. W Kaliszu miał być wystawiony teatr letni w Parku; także i w Lublinie urządzono letni teatr pod otwartym niebem w ogrodzie W. Michałowskiego. Między aktorami grającymi teraz w Lublinie zasługują na oklaski PP. Lasoccy. Niedawno ciż aktorowie dali kilka widowisk w Puławach.

— Widowisko sceniczne w dniu onegdajszym na wyspie w Łazienkach dane, powiodło się bardzo szczęśliwie. Za-

dna burza, żadna przygoda nie przeszkodziła *Porwaniu Aspazji*; a śpiewy, tańce i ognie sztuczne, dobrze wykonane równie jej w seraju, jak widzem na amfiteatrze uprzyjemniły cały wieczór.

— P. Nowakowski, artysta dramatyczny, którego grze bezstronni widzowie oddawali wielkie pochwały, wyjechał z Warszawy.

— Publiczność zgromadzona na teatrze polskim d. 27 b. m., zaszczyliła wywołaniem P. Majewską.

— Podpisana utrzymująca już od lat dziesięciu pensją płci żeńskiej w mieście Tomaszowie w obwodzie zamojskim, zaszczycona zaufaniem szanownych obywateli tej okolicy, dla pozyskania łatwiejszej i pewniejszej pomocy naukowej, równie jak dogodności rodziców którym łatwiej będzie edukować dzieci płci obojg, w jednym mieście, ma zamiar przenieść się w miesiącu wrześniu r. b. do miasta Szczepieszyzna w tym samym obwodzie, gdzie obok istniejącej szkoły wojewódzkiej zamojskiej i pod nadzorem miejscowej władzy szkolnej, pensja wyśza płci żeńskiej podług przepisów przez wysoką kommisją rządową wyznani i oświecenia publicznego nadal utrzymywana będzie. Szanowni rodzice, którzy raczą ocenić usiłowania podpisaną i zaszczylić ją zaufaniem w powierzeniu córek swoich pensji nowo w Szczepieszyźnie powstającej gdzie oprócz nauk planem dla pensji i szkół wyższych płci żeńskiej obiętych, będą się mogły uczyć rysunków, muzyki i tańców, raczą zgłaszać się aż do końca sierpnia r. b. osobiście lub listownie franco do podpisaną w mieście Tomaszowie.

Anna Izajewicz patentowana ochmistryn.

— Wczoraj ciepła stopni 26.

AMERYKA. — Z Nowego Jorku dnia 17 maja. — Gdy się dowiedziano w Filadelfji o angielsko-katolickim bilu emancypacyjnym, uderzono z radości we wszystkie dzwony. W Nowym Jorku rozwiązało się towarzystwo przyjaciół katolików irlandzkich.

— Dwa największe miasta w północnej Ameryce, są: Nowy Jork i Boston. Pierwsze ma 200,000 mieszkańców, 913,000 dol. długu; drugie 65,000 mieszkańców i 637,256 doll. długu. W Nowym Jorku wydają rocznie na utrzymanie szkół 32,774 dol., w Bostonie 56,000, dol. W Nowym Jorku 3,300 domów ma pozwolenie sprzedawania mocnych trunków, w Bostonie ma tylko 554. Za długi aresztowano r. z. w Now. Jorku 1085, w Bostonie 991 osób.

— Od roku 1822 do 1827 wprowadzono do Zjednoczonych Krajów Ameryki północnej futer za 1,845,785 dol.; artykuł ten nie opłaca żadnego cła.

— Na warsztacie okrętowym w Filadelfji stawiają okręt, który będzie dźwigał 160 do 200 dział oraz 1300 do 1400 ludzi.

— W Pittsburgu wystawiono wciągu ostatnich 12 miesięcy 20 statków parowych.

— Kraj Georgja, należący do federacji północno-amerykańskiej ma 58,000 mil kwadratowych.

— Dnia 26 lutego stoczyło 4000 wojska kolumbijskiego pod jenerałem Sucre stanowczą bitwę z 8000 wojska peruwiańskiego, pod dowództwem Lemy. Nazajutrz podpisano punkta przedugodne do pokoju, a główne punkta samego traktatu w skutku tej bitwy zawarte, są: kraj kolumbijski ma się rozciągać tak daleko

jak daleko sięgały dawniej granice Nowej Grenady. Summy, jakie Peru Kolumbji winno, będą zapłacone w przeciągu roku. Guayaquil wróci do Kolumbji etc.

ANGLJA. — Z Londynu, d. 16 czerwca. — P. O'Connell odbył przed kilką dniami wjazd do Ennis, gdzie się odbywają wybory z hrabstwa Clare. Domy były oświetlone, okna kwiatami ozdobione, a damy powiewały chustkami na widok *meza ludu* jak go w Irlandji nazywają. Tak tu, jak w innych miejscach, któredy przejeżdżał, powiedział P. O'Connell mowę do ludu z powozu.

— P. Villieres Stuart, członek parlamentowy z hrabstwa Waterford w Irlandji, wystąpił z parlamentu i uwiadomił przez okólnik swoich wyborców, że to czyni dla tego, iż gdy głosował za ograniczeniem wyborów w Irlandji, uważa teraz za powinność oddać do woli wolnych osadników, czy nadal zaufanie w nim, lub w kim innym chcą położyć.

— Posel brazylski, vice-hrabia Itabayana, pozwał dziennik Morning Journal za obelgi i potwarz. Strony pogodziły się już przed kratkami.

— Donoszą z Oporto pod d. 24 maja, że więźniowie tamtejsi w liczbie 1500 usiłowali, acz nadaremnie wyłomąć się z więzienia. Gubernator kazał teraz podłożyć miny pod więzienie i zapowiedział, że natychmiast będą podpalone, jeśli więźniowie jeszcze raz pokuszą się o wyłomanie.

— W wojsku kompanji wschodnio-indyjskiej, ma panować wielkie nieukontentowanie z powodu zmniejszenia żołdn.

— Potwierdza się dawniejsza pogłoska, że książę Wellington wyjeżdża do Paryża i do Wiednia.

— Dublińska gazeta zapewnia, że w reprezentacji irlandzkiej zaszła nadzwyczajna zmiana. W skutku ograniczeń wyborów przedzie ona nagle w ręce arystokracji i duchowieństwa protestanckiego. Demagogowie irlandscy przekonają się wkrótce, że pozyskali emancypację tylko na papierze.

— Stolica Szkocji Edynburg, ma teraz 170,000 mieszkańców, 1 kollegjum, 31 professorów, ujeżdżalnię, szkołę wojskową, 700 nauczycieli rozmaitych szkół niższych, 13 sądów, 400 adwokatów, 86 matematyków, 40 lekarzy, 70 chirurgów, 100 aptekarzy, 7 węgarmy.

— Anglik, który niedawno z Azji powrócił, miał znaleźć w prawach chińskich artykuł, podług którego mąż ma prawo żądać rozwodu, jeśli żona lubi plotki.

— W Chichester odbyła się niedawno uczta, na której tamtejsi reformatorowie parlamentowi postanowili uczynić to samo dla reformy izby, co katolicy czynili dla swojej emancypacji, to jest postanowili organizować opozycję.

— W mieście irlandzkim Carrick on Suir przyszło d. 10 czerwca między katolikami i protestantami dwóch pułków do bitwy, w której nawet pastor protestancki i urzędnik policyjny byli ranieni a dwie kobiety rany śmiertelne odniosły.

— Niejaki Hancock w Bowe wynalazł niedawno wóz parowy, którym przez dni 14 codziennie 8 osób po 12 mil angielskich podróż odbywało.

— W Hackwod zaślubiła się para licząca razem 143 lat. Oboje kochali się jeszcze przed 50 laty i byli sobie zaręczeni, atoli wówczas los tak zdarzył, iż nie mogli się połączyć; dopiero przy grobie spełniły się ich życzenia.

FRANCJA. — Z Tulonu dnia 11 czerwca. — Fregata, która tu onegdaj zawinęła, odplynęła z Nawarynu d. 21 maja. Dnia 28 maja spotkała na morzu koło Messyny

okręty linjowe *Wrocław* i *Revenge* na których pokładzie znajdowali się posłowie angielski i francuzki. Hr. Guillemot wysiadł na ląd pod Nawarynem i zamtąd pojedzie do Stambułu.

— Z Paryża dnia 19 czerwca. Dziennik narad pisze z Tuluzy pod d. 8 czerwca: Dnia 3 b. m. pokazało się przy samej granicy hiszpańskiej w górach 7 uzbrojonych strzelbami i pistoletami Hiszpanów, pomiędzy którymi znajdował się generał Milans. Wszystkich aresztowano i powieziono do Perpignan. Podobne zjawiska spostrzegano w kilku punktach granic katalońskich.

— Podług dziennika handlowego posyła wicekról egipski 2000 jazdy i 10,000 piechoty przez Syryję do Stambułu. Wszakże rewolucja, która w Senar wybuchnęła, będzie zapewne wymagała obecności tego wojska. W wielu okolicach Syryi pokazało się powietrze morowe, a doktor Pariset wybiera się już w tamte strony, aby się zastanawiać nad jego naturą.

WIADOMOSCI NAUKOWE.

Wyjątki z pamiętników marszałka Suchet, wzięcia Albufery.

(Ciąg dalszy.)

W dalszém opowiadaniu działań korpusu swego w Hiszpanji, przystępuje marszałek Suchet do szczegółów oblężenia twierdzy Tortozy. Pułki 2 i 3 nadwiślańskie pod dowództwem generała Harispe były tam nader czynne i odznaczyły się walecznością, kiedy pracując nad przekopami, musiały razem odpiierać przeszkody, jakie wojsku oblegającemu Hiszpanie stawiali. Czynność ich przyczyniła się wielce do wzięcia twierdzy.

Tymczasem w innej stronie rozprawiał się pułkownik Klicki z generałem Villacampa. „Dnia 19 grudnia 1811, są słowa marszałka Suchet, poniósł Villacampa, który w okolicy Ojos-Negros siły swoje zgromadził, znaczną klęskę. Pułkownik Klicki, powziawszy wiadomość, że oddział jazdy postąpił aż do Blancas, wyruszył w nocy z Daroca z kolumną ułanów i kiraserów, oraz dwoma bataljonami pułków 121 i 1 nadwiślańskiego, któremi dowodził pułkownik Kasinowski. Spiesznym pochodem przez 10 godzin, który umiał ukryć przed nieprzyjacielem, ominął przednie strażę i zszedł wojsko we wsi. Hiszpanie mieli zaledwie tyle czasu, ile im potrzeba było do wsiadania na koń; kilka zabito, lub raniono, a resztę, w liczbie 150, pomiędzy którymi siedmiu oficerów, z końmi, bronią i bagażami, zabrał pułkownik Klicki do niewoli. Tak zręczny obrót przyniósł pułkownikowi Klickiemu tym większy zaszczyt, iż w ciągu całej wojny rzadko się zdarzyło chwycić w boja kawalerzystów hiszpańskich, tyle byli przezorni w uderzaniu na nasze wojsko.”

Inny wódz hiszpański, którego nazwisko w późniejszych czasach głośniejszém się stało, Empecinado, ośmieszył niejakiem powodzeniem w Kastylji, połączył się z Villakampą i na czele 2000 piechoty, oraz 500 jazdy, zbliżał się do granic Arragonji w styczniu 1811 r. Generał Paris przeciw niemu wysłany spotkał go dnia 31 stycznia 1811 pod Checa. „Pułki 121 i 1 nadwiślański tyle tu dały dowodów waleczności, ile [pod Fuente Santa; ułani polscy ubiegali się w nienstrasności z kiraserami francuzkimi. Wypędzeni ze stanowiska swego Hiszpanie, i odcieci odewsi, naturalnego swego schronienia, rozpierzchli się i poszli w rozsypkę.”

Mówiąc marszałek o usiłowaniach generała hiszpańskiego Campoverde w Katalonji, a mianowicie w d. 3 marca 1811 w celu zdobycia na powrót twierdzy S. Philippe, wspomina o jenerale Bronikowskim, który wraz z jenerałem Habert, naciśnionemu przez 6000 Hiszpanów

w obozie pod Perello z 2000 ludzi złożonym, pułkownikowi Robert, z Tortozy z pułkiem 116 i kiraserami na pomoc pospieszył; na widok tego posiłku, pierzchnęli Hiszpanie.

Slawny jenerał Mina, nie zdoławszy pokonać trzeciego korpusu w ciągu trzech oblężeń, pokazał się znowu w Arragonji dnia 7 kwietnia 1811; komendant miasteczka Sos żądał przeciw niemu posiłków; jakoż d. 8 kwietnia posłano mu z Sadava 126 żandarmów pieszych i 23 konnych. Dziewięćset ludzi Miny spotkało ten oddział o pół mili od Sadava, otoczyło go i wycięło, lub zabrało do niewoli. Aby podobnym smutnym wypadkom na przyszłość zapobiedz, wysłał marszałek Suchet jenerała Chłopickiego w pogoń za wodzem Mina. „Jenerał Chłopicki wzięwszy z sobą 200 linzarów i 1000 grenadierów, lub woltżerów z pułków 114 i 2 nadwiślańskich wyruszył w pochód i już dnia 15 kwietnia 1811 spostrzegł Minę w Biota, ścigał go w kierunku Sofuentes i Castillescaraz do Coseda, gdzie na niego tak blisko natarł, iż wprawieni w nieład, mocno osłabieni i zniechęceni Nawarczykowie, porzucili broń i amunicję i oddalili się od naszych granic.”

Następujący wypadek nie przynosi wprawdzie zalety jednemu z officerów polskich, ale sposób jakim go marszałek Suchet opowiada, zacięra wszelką plamę tak dostatecznie, iż żałujemy opuścić to, co o tém zdarzeniu sam marszałek powiedział.

„We wsi Azuera, niedaleko Belichite, pierwszych dni lutego, oddział załogi Fuentes, z 50 ludzi i 2 pułku nadwiślańskiego, złożony, zajmował się przywozem żywności. Officer Milawski, dowódzca jego, zaniedbawszy ostrożności wojskowych, dał się zejść w łódku o godzinie pierwszej zrana, śmiałemu dowódcy gerylasów, który od niejakiego czasu zjawił się w samym środku Arragonji. Wszystkich tych 50 ludzi uprowadzono. Tylko dwóm udało się uknąć. Nie było nigdy w trzecim korpusie takiego zdarzenia. Oddziały nasze ulegały niekiedy liczbie, ale zejść siebie, nigdy nie dopuszczaly; tak dalece przekonane były o potrzebie czujności i wszystkie wezwyczały się do tego przymiotu. Te były wyrazy rozkazu dziennego wojska z dnia 12 lutego: *Naczelnik oświadcza nieukontentowanie Panu Milawskiemu, za to, że się nie zachował po wojskowemu i przez występna niedbałość był przyczyną straty 48 ludzi męnych z 3 korpusu.* Było to po raz pierwszy i ostatni, (są słowa marszałka Suchet,) że hrabia Suchet musiał ogłosić błąd officera polskiego, gdy tymczasem codziennie miał powody winszowania jenerałom tego walecznego narodu odwagi i poświęcenia ich officerów i żołnierzy.”

Ile nam o losie Milawskiego z innych źródeł wiadomo, mieli go Hiszpanie żywcem spalić.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR FRANCUZKI. Dziś na zamknięcie teatru komedjo-opera: *Rossini à Paris* ou *Le Grand Diner*; którą poprzedzi komedjo-opera: *Trilby* ou *Le Lutin du Foyer*; rozpocznie widowisko komedjo-opera: *Dix Ans de Constance*.

GABINET TOPOGRAFICZNY w salach redutowych.